МИНИСТЕРСТВО ЗА РАЗВОЈ НА РЕПУБЛИКА ЕУРОПЕА

РАБОТНИ ОДРЕДБИ (TOR)

ЗА НАБАВКА НА УСЛУГИ ЗА ЕВАЛУАЦИЈА ВО ТЕКОТ НА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈАТА НА ПЕТ ИНТЕРВЕНЦИСКИ ПЛАНОВИ И ПРОГРАМАТА ЗА ИНТЕГРИРАНА ФИЗИЧКА, ЕКОНОМСКА И СОЦИЈАЛНА ОБНОВА НА МАЛИ ГРАДОВИ

1. ВОВЕД

Република Европеа има на располагање средства од Европските структурни и инвестициски фондови (**ESIF**) за спроведување на кохезиската политика на Европската Унија (**ЕУ**). Во декември 2014 година, Европската комисија ја усвои Оперативната програма „Конкурентност и кохезија“ 2014-2020 (**ОРСС**) управувана од Министерството за регионален развој (**MRD**) и Оперативната програма „Ефективни човечки ресурси“ 2014-2020 (**ОРЕНР**) управувана од Министерството за труд (**ML**), кои обезбедуваат рамка за користење на средствата од ERDF, CF и ESF во Република Европеа. Во рамките на ОПКЦ, според приоритетната оска *8 - Социјална инклузија и здравје* , инвестициискиот приоритет *9б - Обезбедување поддршка за физичка, економска и социјална реконструкција на ранливите заедници во урбаните и руралните средини* и специфичната цел *9б1 - Одржлива физичка, социјална и економска регенерација на* ***пет пилот-области во сиромашни области*** *со цел намалување на социјалните нееднаквости, исклученоста и сиромаштијата,* се предвидува имплементација на интегриран пристап кон регенерација на пет мали пилот-области кои заостануваат во развојот поради ограничен развоен потенцијал, сиромаштија и демографски загуби.

Во согласност со ОРСС, **критериумите за избор** беа следниве: индекс на повеќекратна депривација; и големината на градот изразена преку бројот на жители. Беше почитувана обврската една од пилот-областите да се карактеризира со значителен удел на членови на ромското национално малцинство. Врз основа на овие критериуми, MRD избра пет пилот-проекти за спроведување на Програмата за интегрирана физичка, економска и социјална регенерација на мали градови (Програмата) на 18 февруари 2015 година, областите: **Белман, Бенстон, Кира, Петронас** и **Вилас** , со што пилот-областа на градот Белман, со оглед на значителниот удел на ромското население, беше проширена на општина **Дантон** .

2. ПРОГРАМА ЗА ИНТЕГРИРАНА ФИЗИЧКА, ЕКОНОМСКА И СОЦИЈАЛНА ОБНОВА НА МАЛИТЕ ГРАДОВИ

Интегриран пристап кон физичката, економската и социјалната регенерација на малите градови во Република Европеа е дефиниран во Договорот за партнерство и во ОПКЦ, како дел од инвестициискиот приоритет 9б, и ОПУЛЈП, како дел од инвестициискиот приоритет 9.i. Интеграцијата на активностите во двата наведени приоритети е предвидена преку **Програмата за интегрирана физичка, економска и социјална регенерација на малите градови** . Поврзувањето на двата приоритета во една единствена програма ќе придонесе за подобра интеграција на различните компоненти како што се поддршка на вработувањето, инвестиции во инфраструктура, проширување на мрежата на социјални услуги и социјална инклузија, што ќе резултира со зголемено искористување на развојниот потенцијал на вклучените области. Територијално ***базиран пристап*** кон интегрираната физичка, економска и социјална регенерација на областите најпогодени од сиромаштија и социјална исклученост има за цел да ја намали социјалната нееднаквост, исклученоста и сиромаштијата, да ја подобри инфраструктурата, да го зајакне потенцијалот за раст и да ја зголеми привлечноста за живеење и потенцијалните инвестиции, како и да ја зајакне социјалната инклузија и активното учество на жителите на тие области во економскиот и социјалниот живот. Територијално базираниот пристап кон интегрирана физичка, социјална и економска регенерација на пет пилот-области кои се најпогодени од сиромаштија и социјална исклученост има за цел да ја намали социјалната нееднаквост, исклученоста и сиромаштијата, да ги намали демографските загуби, да ја подобри

инфраструктурата, да го зајакне потенцијалот за раст и да ја зголеми привлечноста за живеење и потенцијалните инвестиции, како и да ја зајакне социјалната инклузија и активното учество на жителите на тие области во економскиот и социјалниот живот.

Имплементацијата на Програмата вклучува:

а) Имплементација на интегрирана урбана регенерација во 5 пилот-градови

Преку серија интегрирани интервенции финансирани во рамките на ESF и ERDF, MR D применува интегриран пристап кон физичка, економска и социјална регенерација во пет избрани области.

Интегриран пристап кон физичка, економска и социјална регенерација вклучува подготовка на планови за интервенција за градовите Белман, вклучувајќи ги општините Дантон, Бенстон, Кира, Петронас и Вилас. Плановите за интервенција се базираат на потребите на ранливите групи во областа, каде што се посветува посебно внимание на обезбедување на нивна социјална инклузија. Имплементацијата на плановите за интервенција ќе придонесе за намалување на сиромаштијата, ќе создаде збир на знаења за интегриран пристап кон физичка, економска и социјална регенерација и ќе придонесе за градење на капацитетите на сите вклучени засегнати страни.

б) Развој на институционалниот капацитет на клучните засегнати страни

Овој механизам вклучува воспоставување на формален систем за управување и контрола (**MCS**) и поврзани процедури за координација и управување со пилот-проекти за интегрирана физичка, економска и социјална регенерација и други активности на централно ниво наведени подолу. MCS се базира на поширокиот MCS воспоставен за управување и контрола на оперативните програми за користење на ESIF.

в) Дополнителни активности на централно ниво

Дополнителните активности на централно ниво вклучуваат мапирање на сиромаштијата, чија цел е да се подобри професионалното знаење за следење на податоците за сиромаштијата во Европеа на најниско ниво, прецизно да се дефинираат географските области најпогодени од сиромаштија и деградација и подобро да се насочат идните интервенции во борбата против сиромаштијата во Европеа. Дополнителните активности вклучуваат и активности за евалуација на Програмата за интегрирана физичка, економска и социјална регенерација на малите градови и планови за интервенција.

Како дел од спроведувањето на Програмата, досега се спроведени следните активности:

- Со одлука од MRD на 18 февруари 2015 година , градови од Белман , Бенстон , Кира, Петронас и Вилите беа избрани за спроведување на Програмата . Пилот-областа на Белман беше продолжен до општина Дантон поради значително учество на членови на ромското малцинство . Со поддршка на технички помош , беа создадени методолошки документи за развој и имплементација на интегриран модел на регенерација , и на Управувањето со програмата и беше воспоставен систем за контрола .
- Беа направени анализи на површината и беа изготвени планови за интервенција за пет пилот - области и одобрено .
- Прелиминарна евалуација на пет беа направени планови за интервенција .
- Договор за соработка во спроведувањето на Програмата беше завршена помеѓу MRD и МЛ .
- Договори за спроведување на плановите за интервенција беа склучени помеѓу MRD, ML и пет пилот -области .
- За да се имплементира планови за интервенција , 13 повици за поднесување од предлог- проекти од на надлежност од MRD беа подготвени и лансирани и беа изготвени 9 програми за поддршка
- Индекс на повеќекратно осиромашување се разви.

Покрај објавените 13 повици под на надлежност од MRD , на примените предлог – проектите беа објавени, како и имплементацијата и следењето на одобрените проекти , како и следење на имплементацијата на планови за интервенција .

3. ЕВАЛУАЦИЈА ВО ТЕКОТ НА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈАТА НА ПЕТ ИНТЕРВЕНЦИСКИ ПЛАНОВИ И ПРОГРАМИ ЗА ФИЗИЧКА, ЕКОНОМСКА И СОЦИЈАЛНА ОБНОВА НА МАЛИ ГРАДОВИ

Со евалуацијата на во текот на имплементацијата на пет планови за интервенција и Програмата за физички , економски и социјален регенерација од мали градови , потребно е да се обезбеди поефикасно управување со имплементацијата на планови за интервенција и достигнување на планираните цели на Програмата и да придонесе за подобра разбирање од територијалниот пристап кон регенерација од осиромашени области од страна на вработените во MRD . Резултатите од оваа евалуација треба да обезбедат објективни и добро аргументирани податоци за изработка одлуки за можни промени и продолжение , или проширување од Програмата за други лица во неволја области и да придонесе за развој на нов стратешки пристап кон регенерација од сиромашните области , доколку е потребно .

Задолжителни критериуми за евалуација:

- **Релевантност** - се проверува дали целите и приоритетите на документот се засноваат на реалните потреби и потенцијалот за развој, односно до кој степен неговите цели се оправдани во однос на потребите.
- **Ефективност** - се споредува она што е постигнато во споредба со она што било планирано, односно до кој степен се постигнати целите и до кој степен се очекува да бидат постигнати.
- **Кохерентност** - вклучува внатрешна и надворешна усогласеност на документот, односно логиката на стратегијата; се утврдува дали избраните приоритети и мерки се комплементарни и поврзани, дали документот е во согласност со релевантните национални или регионални стратегии/документи.

Дополнителни критериуми за евалуација:

- **Ефикасност** - подразбира постигнување на посакуваниот резултат со минимални трошоци, односно постигнување на најдобар резултат за дадено ниво на ресурси.
- **Доследност** – јасност и придржување кон целите и приоритетите во однос на визијата на политиката.
- **Комплементарност** - степенот до кој интервенцијата поддржува други јавни политики.
- **Одржливост** - проценува до кој степен ефектите од интервенцијата веројатно ќе траат по нејзиното завршување, односно се разгледува дали резултатите, вклучувајќи ги и институционалните промени, се трајни и дали може да се претпостави дека ќе бидат трајни.
- **Еднаквост** - до кој степен ефектите се подеднакво распределени во однос на различните засегнати страни, региони, пол итн.
- **Прифатливост** - позитивна или негативна перцепција на засегнатите страни и јавноста во однос на интервенцијата.

4. ОПИС НА ЗАДАЧАТА

Давателот на услуги е должен да спроведе времена евалуација на пет планови за интервенција за градовите Белман и општините Дантон, Бенстон, Кира, Петронас и Вилас, времена евалуација на Програмата за интегрирана физичка, економска и социјална регенерација на мали градови, која се спроведува во рамките на инвестициският приоритет на OPCC, специфична цел *9б1 и* активности насочени кон зајакнување на капацитетите на вработените во Министерството.

Задачата ќе се одвива во три фази:

1. Евалуација за време на имплементацијата на пет планови за интервенција
2. Евалуација за време на спроведувањето на Програмата за физичка, економска и социјална обнова на малите градови во подрачјата погодени од војната
3. Зајакнување на капацитетите на вработените во Министерството

Главната **цел** кон која треба да придонесе оваа проектна задача е ефикасното користење на ESIF во Европеа.

Специфичната **цел** на проектната задача е да се зајакне релевантноста, ефикасноста и одржливоста на спроведувањето на плановите за интервенција, како и на целата Програма за физичка, економска и социјална регенерација на малите градови, како и да се зајакне капацитетот на вработените во Министерството преку трансфер на знаење и искуство од други земји-членки на ЕУ, со цел поефикасно спроведување на Програмата и придонес кон создавањето нов стратешки пристап кон регенерацијата на сиромашните подрачја.

Целта **на евалуацијата** за време на спроведувањето на петте планови за интервенција и Програмата за интегрирана физичка, економска и социјална регенерација на малите градови е:

- евалуација на методологијата и практичните чекори за подготовка, имплементација и следење на имплементацијата на плановите за интервенција и нивно подобрување (доколку е применливо)
- евалуација на методологијата и практичните чекори за подготовка, спроведување и следење на имплементацијата на Интегрираната програма за физичка, економска и социјална регенерација на малите градови во областите погодени од војната и подобрете ги (доколку е применливо)
- да се процени физичкиот и финансискиот напредок во спроведувањето на плановите за интервенција и напредокот во спроведувањето на Интегрираната програма за физичка, економска и социјална регенерација на малите градови во областите погодени од војната.
- давање препораки и мислења за можни измени и продолжување на Програмата, односно за можното проширување на Програмата во други депривирани подрачја, и придонесување за развој на нов стратешки пристап кон регенерација на депривираните подрачја.

ОПИС НА АКТИВНОСТА

ФАЗА 1: Евалуација за време на имплементацијата на петте планови за интервенција

Задачата на Давателот на услуги е да спроведе евалуација за време на спроведувањето на петте планови за интервенција и да создаде извештај за евалуацијата на петте планови за интервенција.

Активност 1.1 Евалуација за време на имплементацијата на пет планови за интервенција:

- План за интервенција на градот Бели Манастир и општина Дарда
- План за интервенција на градот Бенковац
- План за интервенција на градот Книн
- План за интервенција на градот Петриња
- План за интервенција на градот Вуковар

Евалуацијата треба да ги опфати следниве области и да даде одговори на следниве прашања:

Список на прашања (неисцрпен):

- Дали плановите за интервенција се добро структурирани и дали методологијата ги предвидува сите чекори потребни за подготовка и спроведување на плановите за интервенција?
- Дали принципот на партнерство при креирањето планови за интервенција беше почитуван на соодветен начин?
- Дали системот за следење на спроведувањето на плановите за интервенција е добро дизајниран и кои се препораките за негово подобрување (доколку е применливо)?
- Каква е моменталната состојба во спроведувањето на плановите за интервенција и каков напредок е постигнат досега?
- Дали има проблеми во спроведувањето на плановите за интервенција, доколку е така, кои се проблемите и како можат да се решат?
- Дали има потреба од промена на акционите планови во рамките на плановите за интервенција и кои се насоките за градовите во оваа смисла?
- Дали се препорачува, по анализата на спроведувањето на плановите за интервенција, да се продолжат подготовките за проширување на програмата во нови сиромашни подрачја?

Активност 1.2 Извештај за евалуацијата спроведена за време на имплементацијата на петте планови за интервенција:

Процесот на евалуација за време на спроведувањето на петте планови за интервенција ќе резултира со извештај кој треба да содржи опис на процесот и користените методи, идентификувани вклучени страни, презентирани промени и подобрувања во континуитетот на спроведувањето на плановите за интервенција, резиме на резултатите, идентификувани главни проблеми, како и предложени решенија, научени лекции и целокупна евалуација на спроведената евалуација.

ФАЗА 2: Евалуација за време на спроведувањето на Програмата за физичка, економска и социјална регенерација на мали градови

Задачата на Давателот на услуги е да спроведе евалуација за време на спроведувањето на Програмата за физичка, економска и социјална регенерација на малите градови и да подготви извештај за евалуацијата на Програмата .

Активност 2.1 Евалуација за време на спроведувањето на Програмата за физичка, економска и социјална регенерација на мали градови, која вклучува следново :

- Евалуација на методологијата и практичните чекори за подготовка, имплементација и следење на имплементацијата на Програмата за интегрирана физичка, економска и социјална регенерација на мали градови.
- Проценка на тековниот напредок во спроведувањето на Програмата.
- Препораки и мислења за можни измени и евентуално проширување на Програмата во нови сиромашни подрачја.

Евалуацијата треба да ги опфати следниве области и да даде одговори на следниве прашања:

Список на прашања (неисцрпен):

- Дали процедурите за подготовка, спроведување и следење на спроведувањето на Интегрираната програма за физичка, економска и социјална регенерација ги земаат предвид сите специфики на Програмата, дали се предвидени сите процедури потребни за спроведување на Програмата, дали се предложени модификации на одредени процедури со цел подобра имплементација на Програмата?
- До кој степен организацијата на системот на Програмата ги исполнува целите што ѝ се доделени и кои се насоките за подобрување/промена на организацијата на системот за да биде поефикасен?
- Дали распределбата на задачите меѓу телата што учествуваат во спроведувањето на Програмата е соодветна и ефикасна?
- Дали координацијата меѓу телата вклучени во процесот е задоволителна и дали овозможува соодветно и ефикасно спроведување на Програмата?
- Дали организацијата на системот на Програмата е координирана и комплементарна со системот за управување со контролата на OPCC и OPEHR?
- Дали процедурите за подготовка, спроведување и следење на спроведувањето на Интегрираната програма за физичка, економска и социјална регенерација можат да се поедностават за да се зголеми ефективноста на Програмата?
- Дали процедурите за подготовка, спроведување и следење на спроведувањето на Програмата се задоволителни за примена во случај на проширување на Програмата во нови мали градови и дали постојат дополнителни барања за подобрување на процедурите во контекст на проширување на Програмата во нови сиромашни подрачја?
- Врз основа на анализата на напредокот во подготовката и спроведувањето на Програмата, дали можат да се дадат препораки за проширување на Програмата во нови сиромашни подрачја?

Активност 2.2 Извештај за евалуацијата спроведена за време на спроведувањето на Програмата за физичка, економска и социјална регенерација на мали градови

Процесот на евалуација за време на спроведувањето на Програмата за физичка, економска и

социјална регенерација на малите градови ќе резултира со извештај кој треба да содржи опис на процесот и користените методи, идентификувани вклучени страни, презентирани промени и подобрувања во континуитетот на спроведувањето на Програмата, резиме на резултатите, идентификувани главни проблеми, како и предложени решенија, научени лекции и целокупна оценка на спроведената евалуација.

Главни резултати од проектот:

Резултатите од активностите 1.2 и 2.2 ќе бидат комбинирани во финалниот извештај за евалуацијата спроведена за време на спроведувањето на петте планови за интервенција и Програмата за физичка, економска и социјална обнова на малите градови во областите погодени од војната, и треба индикативно да го содржат следново: краток преглед, вовед, контекст на евалуација, методолошки пристап, опис на документот, мерки и буџет, одговори на прашањата за евалуација и заклучоци и препораки.

ФАЗА 3: Зајакнување на капацитет на вработените во Министерството

Активност 3.1 Организирање на меѓународна студиска посета како пример за добра практика

Бидејќи Министерството спроведува пилот-програма за интегрирана регенерација на 5 мали градови со население помеѓу 10.000 и 35.000 жители, што се спроведува за прв пат во Европеа, потребно е да се организира студиска посета со цел претставници на Министерството да бидат запознаени со примери на добра пракса од други земји-членки на ЕУ, со цел стекнување нови знаења што ќе придонесат за квалитетно спроведување на Програмата. Исто така, целта на студиската посета е да се воспостават професионални контакти и да се пренесе знаење што ќе се примени во развојот на идните методологии на територијалниот пристап кон регенерација на сиромашните подрачја, првенствено оние финансирани од фондовите на ЕУ.

Општи барања - при спроведување на активноста, Давателот на услуги е должен да:
- проучување на применливата законска и процедурална рамка (национална и ЕУ) и релевантната документација доставена од Клиентот за целите на спроведување на евалуацијата
- елаборирање на предложениот методолошки пристап за спроведување на активностите
- координирање на пристапот кон спроведување на активностите со одговорните службеници на Министерството или други тела
- да ги достави до Министерството сите резултати и *извештаи за спроведувањето на проектот - почетни, квартални и конечни* во електронска и хартиена форма.

Видливост на проектот - Давателот на услуги ќе организира завршна презентација за јавноста за спроведената евалуација на која ќе присуствуваат најмалку 30-40 учесници, со подготовка на презентации, потребни работни материјали и обезбедување соодветен простор, опрема и послужување оброци и пијалоци. При спроведувањето на сите активности, Давателот на услуги е должен да обезбеди видливост на кофинансирањето од ЕУ.

5. ЛОГИСТИКА И ВРЕМЕНСКА РАМКА

Услугите за евалуација се извршуваат на територијата на Европеа. Предвидениот почеток на извршување на услугата е веднаш по потпишувањето на договорот, а рокот за завршување на услугата е **шест (6) месеци од потпишувањето на договорот** , со можност за продолжување на рокот за завршување на услугата доколку постои оправдана потреба за тоа, без финансиски импликации.

6. ЕКСПЕРТСКИ ТИМ

Давателот на услуги е должен да обезбеди најмалку двајца клучни експерти со универзитетска диплома и минимум 5 години професионално искуство во областа за спроведување на клучните активности. Затоа, понудувачот мора да предложи методолошки пристап за спроведување на евалуацијата и детален план за работа во кој ќе го наведе планираниот број на експерти и распределбата на поединечните активности по експерти и работни денови, за да се постигнат очекуваните резултати дефинирани во Описот на проектните задачи. Во зависност од методологијата и организацијата на работата предложени од Извршителот за спроведување на евалуацијата,

Извршителот може да обезбеди дополнителни (други) експерти за спроведување на помал дел од активностите за евалуација.

7. БУЏЕТ

Проценетата вредност на набавката, која ги вклучува надоместоците поврзани со експертите и надоместливите трошоци, изнесува 80.000,00 евра без ДДВ .

8. ИЗВЕШТАЈ ЗА ИЗВРШЕНИТЕ АКТИВНОСТИ

Првичен извештај - По склучувањето на договорот во рок од 20 работни дена, Давателот на услуги е должен да ги спроведе потребните активности за да може да достави Првичен извештај што содржи почетна анализа на моменталната состојба, предлог за дополнителни прашања за евалуација и методологија за спроведување на евалуацијата (**барањата за избор на методологија наведени во условите за работа ќе се сметаат за минимални и индикативни, а услугите на Давателот може да предложат дополнителни методи и пристапи**), предлог за план за работа во текот на сите 6 месеци од периодот на спроведување на договорот, предлог за индикатори што ќе го мерат успехот во спроведувањето на проектот.

Квартални извештаи - Заради следење на напредокот во спроведувањето на активностите, Давателот на услуги е должен да достави квартален извештај за спроведување до Министерството најдоцна во рок од 10 дена од крајот на првиот квартал од извршувањето на договорот. Извештајот за спроведување мора да го опише напредокот во спроведувањето на активностите врз основа на усвоените индикатори и планираната реализација на индикаторите во тримесечниот период (технички и финансиски аспекти) и да ги посочи можните проблеми во спроведувањето и предложените решенија.

Конечен извештај

Конечниот извештај содржи опис на извршената работа и податоци за спроведувањето на проектот од технички, финансиски и административен аспект, со приложени непосредни резултати од техничката помош. Извештајот, исто така, вклучува и евалуација на успехот на проектот во исполнувањето на утврдените цели. Конечниот извештај мора да се достави во рок од 30 дена по завршувањето на договорот.